

ALKOHOL

ZAMALO MEDICINSKI PRIRUČNIK

*Simon
Borovjak*

Prevela s nemačkog
Jelena Mićović

Laguna

Naslov originala

Simon Borowiak

ALK

Fast ein medizinisches Sachbuch

Copyright © Eichborn AG, Frankfurt am Main, Januar 2006

Translation copyright © 2011 izdanja na srpskom, LAGUNA

Za Valnus Kersten

Sadržaj

Predgovor	11
1. Pijanstvo	13
Od pripitosti do smrti	13
2. Život s alkoholom	25
Ko je alkoholičar?	27
• <i>Zvanične dijagnoze</i>	29
• <i>Boro-koncept</i>	34
• <i>Boro-koncept – malo detaljnije</i>	36
• <i>Profesionalac</i>	40
• <i>Improvizacija na temu alkoholičarskih običaja</i>	40
Tipične karakteristike alkoholičara	43
• <i>Tolerancija</i>	43
• <i>Improvizacija na temu statistike</i>	48
• <i>Gubitak kontrole</i>	52

• <i>Improvizacija na temu istorijskog pregleda alkoholizma</i>	58
3. Apstinencijalna kriza ili odvikavanje vodi u nigdinu	65
• <i>Treznjenje</i>	66
• <i>Mamurluk</i>	67
• <i>Apstinencijalna kriza</i>	68
• <i>Delirijum i konvulzije</i>	72
• <i>Improvizacija na temu izbora alkoholnog pića</i>	77
Kako preživeti apstinencijalnu krizu?	78
• <i>Metod „premošćavanje“</i>	79
• <i>Metod „dolivanje“</i>	82
• <i>Metod „okoreli pijanac“</i>	83
• <i>Konačan raskid s alkoholom</i>	84
Informacije o telesnim i mentalnim posledicama	86
• <i>Jetra</i>	86
• <i>Gušterača (pankreas)</i>	91
• <i>Želudac</i>	93
• <i>Tanko crevo</i>	94
Nekoliko posledica poremećenog metabolizma i neuhranjenosti	95
• <i>Disajni putevi</i>	96
• <i>Nektroza stopala</i>	96
• <i>Alkoholičarsko srce</i>	97
• <i>„Ciroza“ mozga</i>	97

4. Show me the way do sledeće detoksikacije	101
Detoks potpuri:	106
• <i>Drugi pacijenti</i>	107
• <i>Osoblje u klinici</i>	110
• <i>Socijalni radnici</i>	113
• <i>Psihijatri</i>	114
• <i>Posle detoksikacije</i>	118
• <i>Moj utisak, moj zaključak, moje mišljenje</i>	119
5. Neizbežne stavke, stare mustre ponašanja	123
Neizbežna stavka I: Kompulzivna potreba za pićem	124
• <i>Improvizacija na temu samoobmane i opijenosti na radnom mestu</i>	129
Neizbežna stavka II: Recidiv	131
• <i>Mala recidivska zagonetka</i>	136
Neizbežna stavka III: Članovi porodice – prokletstvo ili blagoslov?	138
• <i>Ko-zavisnost</i>	139
Neizbežna stavka IV: Preusmeravanje zavisnosti	143
6. Šta znamo o bolestima zavisnosti?	145
• <i>Improvizacija na temu razumevanje problematike zavisnosti iz ugla ne-zavisnih ljudi</i>	147
Zavisnost: biološke, socijalne i psihičke komponente	149
• <i>BIO: da li je alkoholizam urođen?</i>	152
• <i>SOC</i>	152
• <i>PSIHO</i>	156

7. Od poricanja do prihvatanja bolesti	161
Načelna diskusija: Ko je ovde zapravo lud?	162
Prihvatanje bolesti	166
Svest o alkoholu	167
Laži, poricanje, otpor ili Samo još jedno piće	172
• <i>Tipični razgovori s lekarima</i>	172
• <i>Dva bezazlena primera spremnosti da se prihvati bolest</i>	176
Motivi pijenja = osnova lečenja	181
8. Metode lečenja	185
Ciljevi terapije	185
• <i>Apstinencija: univerzalno rešenje ili utvara?</i>	186
• <i>Izlazak iz zavisnosti sa ili bez stručne pomoći?</i>	187
• <i>Pomoću farmakoloških preparata?</i>	188
• <i>Mala hemo-filozofska zagonetka</i>	189
• <i>Psihoterapijom?</i>	191
9. Prikaz nekoliko odličnih ponuda za „alkose“	194
Mini improvizacija	198
10. Prilog	203
Jelinekova shema ili Od perača tanjira do ljudske olupine	203
Upitnik po Jelineku	206
Literatura	211
Pozdrav i/ili zahvalnica	213
O autoru	215

Predgovor

Šta se događa u čoveku za vreme pijanstva?

Kako se sprovodi detoksikacija?

Da li sam postao alkoholičar?

I, ako jesam: da li ću zbog toga završiti kao beskućnik, na ulici?

Sve su ovo pitanja na koja odgovore možete potražiti u ovoj knjizi.

Na petomesečnoj terapiji za odvikavanje od alkohola slušao sam predavanja, dopustio da me terapeuti potpuno demonstiraju, razgovarao sa drugim pacijentima i pročitao nekoliko metara knjiga o alkoholizmu. S vremenom sam se osećao sve nezadovoljnije: stručna literatura mi se činila previše suvo-parna, knjige bivših alkoholičara previše patetične, a knjige ostalih – previše nadmene. Reših zato da napišem ultimativnu alko-knjigu, stručno potkovanu – ali razumljivu; knjigu bivšeg alkosa – ali bez patetike. I sve to da bih objasnio problematiku, doprineo razumevanju i razvoju prirodnih nauka,

ali i kako bih zabavio čitaoc... Za razliku od uobičajenih priručnika, *Alkohol* nudi:

- tvrde činjenice, mada meko objašnjene
- opise smešnih događaja

kao i:

- istinsko zanimanje za temu i
- iskustva iz prve ruke.

Alkohol je knjiga za sve one koji ponekad popiju poneku čašicu. Ali i za one koji su već češće popili i pokoju više nego što treba. Namijenjena je i onima koji moraju da se bave ovom temom. Ukratko: ovo je knjiga za ljubitelje dobre kapljice, ali i za prave alkose, za lekare, terapeute, ugostitelje, osobe iz neposrednog okruženja pijanaca, zatim za maloletnike, liferante pića, neurobiologe i beskućnike. Da se odmah razumemo: svet je jedno odvratno mesto i nigde nije zapisano da čovek mora da podnosi sve bljuvotine života bez malih pomoćnih sredstava. Ne bi mi ni palo na pamet da nekome osporavam njegovo pravo na opijanje. Ukoliko mi se tako nešto bude prigovorilo, već sada se ograđujem. Svaki čovek bi trebalo da ima zagarantovano pravo na doživljaje ekstaze, na momente pomračenja ili ushićenja u životu. Smatram jedino da bi pride morao da bude informisan o mogućim posledicama takvih stanja. Pored toga, bilo bi mi drago kada bi ova knjiga doprinela boljem razumevanju dva velika naroda: pijanaca i trezvenjaka.

U Hamburgu, 8. septembra 2005. godine

1. Pijanstvo

Od pripitosti do smrti...

*Svaka želja stremi ka večnosti –
stremi ka dubokoj, dubokoj večnosti.*

Fridrih Niče

Odnosno:

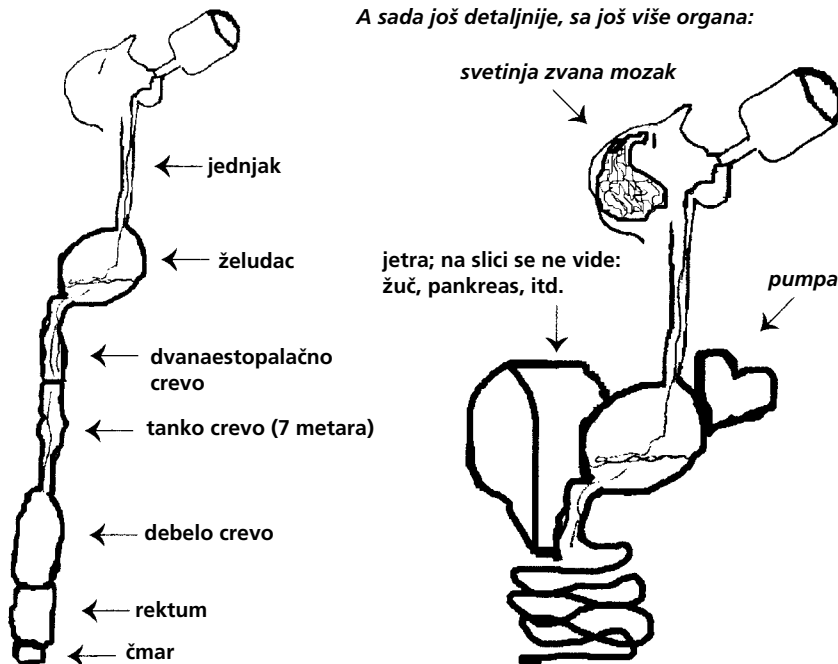
*Danas pijan, sutra pijan
i prekosutra opet pijan.*

(narodna izreka)

Medicinska stručna zajednica složna je u oceni da stanje opijenosti predstavlja važan faktor u fenomenu koji se zove alkoholizam. Oni koji se bave alkoholizmom ne mogu zaoobići proučavanje ovog stanja, jer tek potpuno razumevanje opijenosti omogućava sagledavanje ove bolesti zavisnosti.

Na narednim stranicama pokušaću da prikažem složen razvoj od najnormalnijeg, trezvenog, preko povremeno pri-pitog do bukvalno mortus pijanog stanja na tako jednostavan način da će i osnovci moći da shvate o čemu se radi.

Oni kojima je ovaj proces poznat slobodno neka presko-če narednih nekoliko stranica. Oni kojima je nekada bio poznat, mogu svoje znanje da obnove. A oni koji još nikada nisu videli ljudski organizam iznutra, neka dobro zapamte sledeće skice, napravljene – kao što se jasno vidi – uz pomoć elektronskog mikroskopa, tako da već sledećom prilikom – u svojoj omiljenoj kafani, u grupi za samopomoć ili na diplomskom ispitu – mogu da se naprave važni hvaleći se novostečenim znanjem.

Hajde da zavirimo još dublje u naše telo, sve do onog mesta gde se „dešava“ pijanstvo.

Pijanstvo treba zamisliti kao žestoku makljažu između neurotransmitera, maltene kao neku vrstu kafanske tuče sukobljenih nervnih ćelija.

Uputili smo se, dakle, u svetinju, u jedan prosečno raz-vijen mozak, takoreći u jednu čestitu, treznu neuro-kafanu. Nazovimo kafanu *Gornja varoš*. U njoj vlada užurbano kretanje raznih telesnih supstanci. Toče se domaći hormo-ni, opijati, morfina, amini i još nekoliko drugih animatora takođe proizvedenih u domaćoj radinosti; ovde se priprema takozvani „švedski sto“ našeg raspoloženja. A poslužnje je bogato: ljutnja, radost, bes, žudnja, snuždenost, strah, očaj, ushićenost, sreća, raspoloženost, tuga, dosada – ukratko: nema šta nema, za svaku priliku postoji odgovarajući speci-jalitet. Kelneri, to jest neurotransmiteri, kao i drugi prenosi-oci, trče unaokolo i raznose gostima (receptorima) poslužnje (hormone, morfina itd.). I, kao u svakoj dobroj kafani, i ovde se razmenjuju novosti; stalno se pojavljuju nove, vruće informacije o tome šta se upravo događa ispred ulaznih vrata (nadražaji koji uzrokuju reakciju u telu). Čovek se ili smeje ili plače, može biti ili radostan ili zamišljen, može se osećati fantastično, a možda se dosađuje ili je neraspoložen. To su sve normalna osećanja treznog čoveka. Ali danas je naš dragi sugrađanin nezadovoljan ponudom izloženom na „švedskom stolu“. Može biti da mu je servirano previše bola ili premalo sreće, ili mu je naprosto dosadno – i tada pomi-sli: „Jedno pićence bi ti sada dobro došlo! Posle njega ćeš se osećati drugačije, to jest bolje! Bol će se ublažiti, pojaviće se umesto toga osećanje radosti; uostalom, ne bi škodilo da

se napravi mala žurka u *Gornjoj varoši!*“ Stoga poseže za čašom i uliva alkohol u svoj krvotok. I gle, odjednom iz čaše u *Gornju varoš* stiže vesela ekipa: dobro raspoloženi molekuli C_2H_5OH upadaju u – još uvek – urednu kafanu i počinju da prave haos. Živahni etanolski nevaljalci zauzimaju sve slavine i šale se sa zatečenim gostima: depresivci odmah dobijaju zabranu ulaska u lokal i, dok se ovi partibrejkersi gundajući povlače, gosti što rado pijuckaju dobra pića, koja im omogućavaju veselje i dobro raspoloženje, počinju da dobijaju duple doze.*

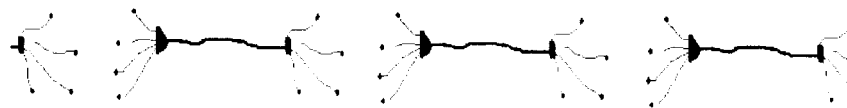
* Stručnjaci u ovom slučaju govore o neravnoteži prilikom razmene transmitera između nervnih ćelija. Neki receptori su blokirani, a drugi dobijaju i više nego što im treba. Alkohol deluje takoreći kao saboter ili akcelerator u mehanizmima inhibicije i ekscitacije. Blokadamama se pojačava takozvano anksiolitičko dejstvo, to jest: osećamo se fenomenalno, bezbrižno i opušteno, jer se supstance koje prouzrokuju napetost više ne transmituju.

Prema nekim drugim saznanjima, postoje čak receptori predviđeni samo za C_2H_5OH mangupe, tako da im je omogućeno da se direktno uključe u radio-saobraćaj, ali u vezi s ovom tvrdnjom naučnici se još uvek prepiru. Sve dok nauka definitivno ne provali šta se stvarno dešava u alkoholisanom telu, upućeni ste na takozvani Boro-koncept.

Nervna ćelija posmatrana iz daljine:

A sada izbliza:

Još bliže: jedan neuron

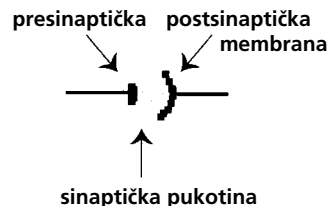
Tiho, brzo razmenjivanje pošte između neurona: (proizvodi se u modelima HEMIJA i ELEKTRO)

transmiteri

normalan prenos informacija

alkoholom blokirane veze

„E, sad se osećam fino, ma jednom se živi“, pomisli, „nije ništa tako strašno, odnosno, zar nije život baš lep, he-he, ostaću na splavovima do zore, baš me briga za posao!“

Ovde ćemo se zaustaviti i trenutno stanje nazvati „pripitošću“.

Samo 20 grama alkohola (2 dl vina ili pola litra piva) žensko telo može da podnese tokom jednog dana; muškarci smeju da popiju dvostruko više. Tako bar tvrdi Svetska zdravstvena organizacija (WHO). Pomenutih 20, odnosno 40 grama alkohola ne smatraju se baš zdravim, mada se još tretiraju kao „niskorizična konzumacija“. Drugim rečima: telo se ne premisslja dugo i razbija bandu C_2H_5OH u paramparčad. Pri tom jetra preuzima posao đubretara i reciklira to smeće. Razdvaja alkohol na vodu i CO_2 . Sve što je bilo otrovno i beskorisno, preko bubrega, pluća i kože izbacuje se iz tela, a iz one bede što je ostala – iz praznih ugljenih hidrata – pravi se salo od koga će se uskoro stvoriti lepo zaobljen pivski trbuh. Oko sat vremena treba telu da razgradi 10 grama alkohola (oko 0,15 promila). A u međuvremenu alkohol razdragano dospeva u krvotok, prevazilazi bez pô muke sve prepreke između krvi i mozga i uplivava direktno u tvrđavu mozga. Bezobraznik jedan! Tako i malom količinom utiče na „švedski sto“ našeg raspoloženja.

Preskačemo sada granice stare dobre pripitosti i krećemo ka takozvanoj blagoj opijenosti. Ona je locirana negde između 0,5 i 1,0 promila u krvi. (Sve vrednosti se odnose samo na zdrav, odrastao i piću ne tako vičan organizam Pere Perića. Talentovani *amateri* i *profesionalci* podnose, naravno, mnogo više od Pere koji samo tu i tamo sune poneku čašicu.)

1,5 promil = 100 grama etanola = 1 litar vina = 2,5 litra piva = 2 dl rakije = 10 sati razgrađivanja. No pogledajmo

šta u međuvremenu radi naša razularena banda u kafani *Gornja varoš*.

Raširila se, izgleda, ta banda na sve strane i, pošto je šale radi onemogućila pristup nekim nervnim ćelijama, uputila se u centar za kretanje i ubedila našeg pijanca da se nalazi na blago valovitom moru i da pored toga ima i govornu manu. Ali to njega ne zanima, jer je istovremeno nekoliko naših mangupa

Neprofesionalna upadica

Ima ljudi koji bi zbog svog društvenog okruženja, i to po izričitom nalogu Svetske zdravstvene organizacije, trebalo da se nalaze permanentno u pripitom stanju, jer se samo tako ponašaju donekle humano i socijalno prihvatljivo za svoje okruženje; prisetite se samo onih zagriženih i zadržanih ljudi, kao i onih preambicioznih laktaša sa narcističkim poremećajem. Upravo mi pada na pamet, na primer, jedna Aleksandra...

upalo u veliku glavnu centralu za upravljanje – u svetinju zvanu mozak. Glavnu centralu zamislite kao neki sterilan, prazan prostor u čijem se središtu nalazi centralni računar. Centralni računar čuva jedan užtogljen tip u belom mantilu, za koga spontano uzvignemo čim ga ugledamo: „Gle! To mora da je moj superego!“

Sasvim bezopasno počinje u glavnoj upravljačkoj centrali ono što će se posle pretvoriti u tuču. Banda se okuplja oko strogog superega i odvlači mu pažnju od posla. A posao junaka u belom sastoji se u tome

da čoveku daje savete i moralna uputstva, kao na primer: „Budi oprezan!“ ili „To se ne govori svome šefu!“ ili „Obijanje kioska bi moglo da povuče za sobom ozbiljne pravne posledice!“ ili „Ova žena mi je toliko nesimpatična da bih mogao svašta da joj kažem!“. Ali takve primedbe sada

izostaju, pošto banda kreće da se igra „kauboja i Indijanaca“ sa našim momkom u belom i upravo ga je vezala za stolicu u centrali – što našeg čoveka dovodi u vrlo nezgodnu situaciju. Sa onesposobljenim superegom on počinje naprasno da razmišlja na sledeći način: „To bi trebalo šefu već jednom reći!“ ili „Obijanje kioska – zašto da ne, hi-hi-hi?“ ili „Au, kakve sise!“. Ljuljajući se kao trščica na vetru, naš junak stoji i mumla nešto jedva razumljivo. Ali to ga, naravno, neće sprečiti da sedne za volan.

Uzgred, nauka je ustanovila da se kod lakog pijanstva u organizmu događaju isti biohemijski procesi kao kod zaljubljenosti: na sve strane pršti dopamin. Simptomi su takođe zapadajuće slični: ushićenje, isključena kritičnost, na sve se gleda kroz ružičaste naočare. I kao što će se neko ko je, recimo, uneo oko 90 grama alkohola u sebe kad-tad otrezniti, tako će se i zaljubljeni posle izvesnog vremena – odljubiti! Zaljubljenost ima svoje prirodno vreme poluraspada: prvo se polako povlači, zatim postepeno nestaje, slede mamurluk & depresija (brak & porodica), a ko iznova priželjkuje stanje opijenosti, mora da posegne za novom flašom (ljubavnicom). Ovo vam možda zvuči cinično, ali, ljudi, radi se o nepokolebljivim biološkim činjenicama! Priroda nije naštelovana na „večnu vernost“! Ceo život se sastoji od sleda više ili manje intenzivnih erupcija! Jedina konstanta u životu jeste i ostaće promenljivost! Prodiskutujte o ovome sa svojim partnerom i videćete da je tako.

Ukoliko još uvek govorite s njim, razume se.

Zaustavimo se načas ovde. Do sada medicinari govore o tek „lakom pijanstvu“. Čovek je – sve u svemu – još uvek

onaj isti, doduše u svom necenzurisanom izdanju. Upravo do ovog momenta još važi izreka *in vino veritas*. Do sada, ali ne i nadalje. Jer, sada napuštamo opijenog, ali još netaknutog čoveka i suočavamo se sa jednom unutrašnjom havarijom u ljudskom obliku.

A ona jedva da ima neke veze sa akutnom realnošću. (U protivnom, ne bi sve tajne službe na svetu investirale toliki novac u razvoj „seruma istine“, već bi protivničkog Džejsma Bonda jednostavno nalile amstel pivom.)

Napustili smo lako pijanstvo i napredovali dodatnim naližnjavanjem do teškog. Naši na početku još veoma simpatični C_2H_5OH mangupi postali su u međuvremenu horda razumljenih vandala.

Naša motorika je ispala iz ravnoteže, naš superego se izvija zavezan u svojoj kancelarijskoj fotelji i bespomoćno posmatra kako huligani potpaljuju i provociraju naše afekte. I naši informatori, koji nam inače dostavljaju novosti (nadražaje) o dešavanjima napolju, pate zbog ove bande: neutralne informacije se više ne prenose ili se dostavljaju na pogrešnu adresu, iskrivljuju se i izvrću cele poruke! Kako iko može da ostane sabran u takvim okolnostima? Mušica postaje slon, simpatija – neobuzdana ljubav, odbojnost se pretvara u ubilački bes, razdražljivost u želju za ubistvom, a briga u duboki očaj. Ukratko: normalno postaje odjednom „king-sajz“. U jednom trenutku smo veliki, snažni i nepobedivi, već u drugom mali, siromašni i jadni; sad smo gospodari, a sad sluge, u jednom trenutku bogovi, u drugom bednici. Alternacije dolaze po pravilu brzo i bez očevidnog razloga, jednom ovako, drugi put onako, a pošto niko više ne pravi razliku između dobra i zla, dešava se da se preneraženost pretvori u radost, a lumpovanje u samosažaljenje, te slučajnost u seks.

Prvobitno uredno aranžiran „švedski sto“ naših raspoloženja pokazuje naznake razaranja. Nestala je atmosfera opuštene zabave, a telo daje sve od sebe da onespособi huligane koji ga uništavaju. Znoj nam curi sa čela. I to je ono čudnovato kad je alkohol u pitanju, jer on prouzrokuje u našem telu megastres koji istovremeno pokušava da onespособi! Adrenalin se luči u krv, jetra stenje, a bubrezi luče svu tečnost do koje su uspe- li da dođu. Superego mrmlija: „Prestanite, molim vas!“ Ali, umesto toga, divljaci mu upućuju smrtonosni udarac i tako obezbeđuju sebi slobodan prolaz do potpune kontrole. Zauzimaju kormilo i kreću u pravcu totalnog uništenja. Dočepali su se centralnog računara, čupaju mu kablove (kratak spoj) i brišu podatke (prekid filma). Sve što se prethodno nalazi- lo na čvrstim nogama, po pitanju logike i razuma, sada leži čvrsto zavezano u pometnji poludelih završetaka nerava i lutajućih transmitera, koji više ne znaju šta je napred, a šta pozadi. Ni organizam ne zna više koga bi trebalo da sluša; ne može više niti da gleda niti da ide pravo, gubi orijentaciju; malopredašnja odlična koordinacija svih delova tela podlegla je anarhiji razbijačkog voda, koji poput paravojnih jedinica hara električnim kolom u mozgu. Mrtve ćelije mozga im pri tom popločavaju put.

Stop.

Duh i telo izgledaju kao da je kroz njih protutnjao orkan, ali se brzina vetra i dalje povećava. U potpunom pijanstvu postoje još samo smrt i propast. Centralni računar se pre- grejao i puši se, a u kafani *Gornja varoš* pogasila su se svetla zbog nestanka struje. Telo radi pomoću agregata za vanred- ne situacije. I pošto je gore već sve opustošila, onespособila ili pretukla, banda sada prodire u druge predele mozga, u

dublje i tamnije oblasti, tamo gde se sakuplja sve ono što centralni računar još nije stigao da razvrsta. Ovde huligani divljaju i poigravaju se svim i svačim što im dopadne ruku: sa parcijalnim informacijama, sećanjima i osećanjima. Popla- va afektivnih fragmenata, koji (za trezne) nemaju nikakav smisao, predstavlja jedine informacije koje uspevaju da se probiju napolje. Pod treptavim svetlom pomoćnog agregata samo nadolaze fragmenti bivših misli, parčići bivšeg smisla, nesvareni komadi opažanja, što sve vodi do raspada uvažene ličnosti. Svetlo je zatreperilo još jednom, pomoćni agregat se gasi i organizam prelazi u „stend baj“ modus. Stručnjaci ovo stanje često i rado nazivaju „koma“.

Sada bi zapravo trebalo da sledi „ispumpavanje stomaka“, odnosno „otrežnjenje pomoću sna“. Jetra – jedan od neko- liko još budnih organa – radi i dalje na tome da razgradi C_2H_5OH , postepeno se oporavljaju i pretučene i nokautirane supstance i počinju sasvim, sasvim polako sa raspremanjem. Ali sa trežnjenjem ćemo se susresti nešto kasnije; konačno, kod predstavljanja sadržaja obećao sam vam i opis umiranja od alkoholnog trovanja. Pa – evo ga!

Čovek nije sposoban samo da se napije kô letva, on tako- đe može da sebi priušti i krajnje opijanje. To se uobičajeno dosta brzo odigrava, te ćemo morati da preskočimo neke od gore pomenutih faza. Za samoubijanje alkoholom idealno je takozvano brzo pijenje, jer ono ne omogućava da se tokom predoziranja zaspri; dakle, i pre pretećeg „stend baj“ stanja mora da se popije znatna količina alkohola, kako bi došlo do pada celog sistema.

U tu svrhu, moramo da proračunamo put i vreme koje je potrebno alkoholu da prođe od grlića flaše do mozga budućeg

pokojnika. Osamdeset odsto alkohola apsorbuje se tek u tankom crevu. To je, naravno, zaobilazni put. Lekari računaju da oko 50% alkohola dopire u krv već 15 minuta posle konzumiranja, nakon pola sata apsorbavano je već 75% alkohola, a posle 60 do 90 minuta, sve je prešlo u krv. Prema statistici nemačkog Sekretarijata za životnu sredinu za konačno „veliko finale“ mora da se u kratkom periodu konzumira oko 5 grama alkohola po kilogramu težine. C_2H_5OH ubice su po principu ho-ruk projurili kroz sve faze i provalili svom snagom u naš najstariji centar, u najžilaviju i najotporniju kancelariju našeg organizma (moždano stablo) koja upravlja osnovnim funkcijama u telu, kao što su disanje, krvotok ili varenje. Kod nivoa alkohola u krvi preko 5 promila i u ovoj kancelariji je fajront i poslednji koji izlazi gasi svetlo (zauvek). Iz tih razloga se obično umire od paralize disajnog sistema ili zbog aspiracije izbačenog želudačnog sadržaja – ili, što bi se narodski reklo, „od davljenja u sopstvenoj povrački“.

Vežba za mozak

Kada čovek putem pića konzumira oko jedan kilogram alkohola i potom umre – da li tada umire i njegova jetra? Naravno da umire. Šta se onda dešava sa svim tim alkoholom u organizmu? Ko će njega sada da razgradi? Ne može da ispari, jer se nalazi u organizmu koji i nema neka mesta koja propuštaju vazduh! Dakle, da li alkohol ostaje u organizmu? I, ako ostaje, da li naše telo time onda biva konzervisano? Kao neka prokleta višnja u čokoladnoj „čeri“ bomboni?

Prodiskutujte o ovome sa svojim partnerom, ako je još živ.

Ali dosta o smrti, pređimo sada na jednu zaista groznu temu.

2. Život s alkoholom

Sada smo upoznali čoveka u svim njegovim agregatnim stanjima: pripitog, pijanog i udavljenog. Osim u slučaju ovog poslednjeg, svakodnevno se na raznim mestima susrećemo sa ljudima koji se nalaze u raznim fazama, od blage pripitosti do teškog pijanstva: nazdravlja se po kancelarijama, u pešačkim zonama grada stoje ljudi za visokim stolovima i pijuckaju piće, na proslavama svake vrste služi se alkohol, a svakog vikenda milijardu ljudi zaliva povraćanjem ulične saksije i zelene površine u gradovima ili gubi vozačke dozvole, kao i svoj obraz. Vreme je, dakle, da se napokon postavi pitanje: ko je – anti, maltene nikakav, zasada još amaterski ili već čistokrvni alkoholičar? I kako se on naziva terminologijom koja pretenduje da bude politički korektna? Ali, pre nego što izrekne presudu, sud traži izvođenje dokaznog postupka, kao što i lekar postavlja anamnezu. Zato ćemo najpre da zajedno sačinimo zvanični katalog termina, jer od sada priča postaje komplikovana. Komplikovane su kategorije pojedinih faza pijanstva, koje ne mogu kategorički da se prihvate onakve